

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **D. B.**, zast. Mgr. Michalem Žibřidem, DiS., advokátem se sídlem náměstí Tomáše Bati 424/2, Sezimovo Ústí, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 3. 2014, č. j. 5173/14/5000-14102-702767, č. j. 5174/14/5000-14102-702767, a č. j. 5175/14/5000-14102-702767, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 1. 2017, č. j. 15 Af 38/2014 – 57,

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e** odkladný účinek **n e p ř i z n á v á**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností napadl žalobce (dále jako „stěžovatel“) shora označený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba, v níž se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného uvedených v záhlaví. Těmito rozhodnutími byla zamítnuta jeho odvolání a potvrzeny dodatečné platební výměry Finančního úřadu pro Ústecký kraj, územního pracoviště v Ústí nad Labem, ze dne 8. 8. 2013, č. j. 1592451/13/2501-24801-506414, č. j. 1592459/13/2501-24801-506414, č. j. 1592479/13/2501-24801-506414, kterými byla stěžovateli doměřena daň z příjmů fyzických osob za roky 2009 až 2011 a současně stanovena povinnost uhradit penále.

[2] Stěžovatel v rámci doplnění kasační stížnosti podal návrh na přiznání odkladného účinku.

[3] V návrhu uvedl, že návrh podává nejen ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu, ale též ve vztahu k napadeným rozhodnutím žalovaného a ve vztahu k platebním výměrům uvedeným v bodě [1] tohoto usnesení.

[4] Dle stěžovatele jsou splněny zákonné podmínky § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 73 s. ř. s. Výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a současně není požadovaný odklad v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Doměřená výše daně z příjmů fyzických osob a související penále mnohonásobně přesahují možnosti stěžovatele splatit tento dluh. Celkem je vymáhána částka na jistinu (doměřená daň a penále) ve výši 563 040 Kč. Pokud by nedošlo k přiznání odkladného účinku výše uvedených rozhodnutí a stanovené povinnosti by byly následně vymáhány, měla by exekuce pro stěžovatele neodvratné likvidační následky. V jejím důsledku by se dostal nevyhnutelně do úpadku a pro insolventi by nemohl dále vykonávat samostatně výdělečnou činnost.

[6] Z hlediska proporcionality účinků odkladného účinku kasační stížnosti odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2015, č. j. 2 Afs 193/2015 – 62, z něhož plyne, že jediným subjektem, kterého se dotkne přiznání odkladného účinku, bude stát, neboť mu bude dočasně odepřeno právo činit kroky vedoucí k výběru vyměřené daně a stanoveného penále. Součet vyměřené daně a penále však v souhrnu celkových příjmů státu nepředstavuje tak zásadní položku, která by jakkoliv mohla ohrozit jeho fungování.

[7] Závěrem uvedl, že v případě, že bude přiznán odkladný účinek kasační stížnosti, veřejný zájem na výběru daní bude pouze dočasně odložen, nikoliv znemožněn.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku zdůraznil, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti má zcela mimořádný charakter. Stěžovatel musí svůj návrh doložit dostatečnými a hodnověrnými důkazy, tzn. že minimálně doloží, že by mu skutečně neprodleným výkonem rozhodnutí hrozila nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Povinnost tvrdit a prokázat vznik nenahraditelné újmy stíhá stěžovatele. Pokud stěžovatel v tomto ohledu důkazní břemeno neunes, soud návrh zamítne.

[10] Stěžovatel svá tvrzení nikterak neprokázal, ani nenavrl žádné důkazní prostředky, které by prokázaly vznik případné újmy a její přímou souvislost s úhradou daňové povinnosti. Z obecně formulovaného návrhu nelze dovodit skutečnou hrozbu nepoměrně větší újmy, než jaká může vzniknout přiznáním odkladného účinku jiným osobám. V posuzovaném případě návrh není řádně odůvodněn a podložen, přestože důkazní břemeno leží na stěžovateli.

[11] Kromě výše uvedeného nelze přehlédnout skutečnost, že by se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti mohlo dotknout veřejného zájmu, a to zájmu nikoli imaginární společnosti, nýbrž všech daňových poplatníků na řádném a včasném výběru daní (viz usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2015, č. j. 3 Af 2/2015 – 40). Není tak naplněna jedna z podmínek § 73 odst. 2 s. ř. s.

pokračování

[12] Žalovaný navrhl vzhledem k neopodstatněnosti a nedůvodnosti návrhu, aby kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek.

[13] Kasační stížnost nemá podle § 107 s. ř. s. odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; při tom užije přiměřeně ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[14] Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví je mimořádným opravným prostředkem. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé a výjimečné případy. Soud k tomu dodává, že není možné obecně definovat výčet případů, který je možné zahrnout pod § 73 odst. 2 s. ř. s., protože uvedené ustanovení patří mezi normy s vysoce abstraktní hypotézou.

[15] Vedle formální podmínky, kterou je existence návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, musí být splněny další tři materiální předpoklady pro to, aby bylo možné takovému návrhu vyhovět: a) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, b) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, c) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, publ. pod č. 3270/2015 Sb. NSS).

[16] Soud nejdříve posoudil, zda stěžovatel dostatečně tvrdil a prokázal, že by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozsudku krajského soudu, napadeného rozhodnutí žalovaného a platebních výměrů pro něho znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám.

[17] Lze souhlasit se žalovaným, že stěžovatel zůstal v rovině ničím nepodložených tvrzení. Svá tvrzení o nevyhnutelné insolvenci žádným způsobem neprokázal. Hrozící újmu navíc spojuje s hypotetickou skutečností - výkonem rozhodnutí, ke kterému však zatím správce daně nepřistoupil. K exekuci vůbec dojít nemusí, neboť daňový řád umožňuje daňovým subjektům požádat o posečkání s úhradou daně či požádat o její uhrazení ve splátkách. Takto nepodložené tvrzení hrozící újmy, navíc podmíněné hypotetickou skutečností, nemůže obstát.

[18] Stěžovatel neprokázal naplnění již první z podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tj. jemu hrozící újmu. Za této situace již není třeba zkoumat naplnění ostatních zákonných předpokladů pro přiznání odkladného účinku dle § 73 odst. 2 s. ř. s., tedy disproportionality případné újmy a absenci rozporu přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem.

[19] Soud závěrem uvádí, že tímto usnesením nepředjímá, jaké bude meritorní rozhodnutí ve věci samé.

[20] Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených vyhodnotil, že nebyly naplněny požadavky § 73 odst. 2 s. ř. s., ve spojení s § 107 s. ř. s., a proto kasační stížnosti stěžovatele nepřiznal odkladný účinek.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2017

JUDr. Radan Malík
předseda senátu